XXIV. évfolyam. 94. szám. Csütörtök 1892. május 12.

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden közemlény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utcza 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utcza 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELÉVEL.

Hirdetési dij:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beigtatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reclámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.

Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvétetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utcza 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adatnak vissza.

Társadalmi kór.

(R. H.) A társadalom hanyatlik erkölcsökben, a hanyatló erkölcsök által okozott romboló pusztitások mély sebeket vágtak a nemzet testén, — a magyar társadalmat meg kell menteni.

Évekkel ezelőtt már a hazai sajtó ily szavakban adott kifejezést aggodalmának és azóta alig találhatni lapot, mely fel nem jajdul a rohamosan terjedő társadalmi kór miatt és alig találhatni embert, ki nem érzi e kórnak zsibbasztó hatását.

Mind hiába! A kórállapot tart, folyton veszélyesebb arányokat ölt — a társadalom minden rétegében szenvednek benne, mindannyian óhajtanának kigyógyulni belőle, de nem lehet.

Szét van tépve a fék, mely az emberi gonosz szenvedélyeket szabályozná: nincs hit többé, mely a léleknek nyugalmat, nemes érzetet adna, ideálizmus, a lovagkor romanticizmusa rég letünt; az anyagiság, a tehetetlenség, a könnyü módon élni akarás, a hivalkodás s a létért való küzdelem az, a miért jelen korunk feláldozza a sziv tisztaságát, a becsületet, a közügyek iránti önzetlen törekvést. —

A rút önérdek gonosz indulata hajtja az emberiséget rohamosan az örvénybe, melynek már nevet is adott az idő. A proletárizmus, a kommunizmus, szocziálizmus, anarchizmus, nihilizmus, mind romlott társadalmunk rettenetes hajtásai, melyeknek külön-külön növő burjánai szerteszét szórván magvait a világban, ki tudja, melyik tavasz lehelletére, milyen pusztitó virágokat nyit.

A könnyelmüség, fényüzés, pazarlás, kéjvágy, a meggondolatlan költekezés, a többnek látszás vágya, a nagyzási hóbortok úgy megnyergeltek a társadalom egyes osztályaiból egész tömegeket, hogy »az erény jobb jövőért sir az istenekhez«.

Tarka képek: valóságos társadalmi kaleidoszkop, melyben a ki nézi a váltakozó képeket, alakokat, beleőrül. Megbomlik az ész a gondolkozásban, hogy ennyi romlást, mint amennyit társadalmunk teremtett, hogyan lehet fölépiteni? ennyi zavart, bomlottságot, rendetlenséget megfékezni?

Még akkor is el kellene szörnyüködnünk e társadalmi kórjelenség sötét képén, ha madártávlatból néznők azokat, ha helyi társadalmi életünk magasan állana e mocsár felszine fölött; mennyivel több okunk van feljajdulni tehát, midőn e kórtünet miazmáit városunk légkörében is érezzük s jelenségeit gazdag változatokban szemlélhetjük?!

Igenis, e társadalmi kórtünetek az utolsó évtized alatt a romlatlan szivü s nemes erkölcsökön élt jó magyar nép életében is évről-évre ijesztőbb mérvben jelentkeztek s oly bajokat támasztottak, a melyeknek már eddig is nagyon szomoru következményeire találunk. Éppen azért nem térhetünk ki előle mi sem, a kiknek feladatunk, hogy a mennyire módunkban és tehetségünkben áll, e bajok lehető elenyésztetésére közrehassunk.

Mi e bajokat annál veszedelmesebbnek tarjuk népünkre nézve, mivel tudjuk azt, hogy sok betegség éppen a legtisztább vért mérgezi meg s a legerőteljesebb testet pusztitja el legyorsabban; de másrészről azért bizunk, hogy e veszélyek elhárithatók, mivel még a józan gondolkozásu népnél nem fészkelték be magukat annyira, hogy kiirtásuk lehetetlenné válnék.

Nézzünk végig a legtöbb város társadalmi életén, nem találjuk-e meg mindenütt a könnyelmüségre, dobzódásra, a here módon élni kivánásra a példát az ugynevezett uri osztálynál épp ugy, mint az iparosoknál, gazdálkodóknál, sőt napszámosoknál és cselédeknél is? Nem látjuk-e, minő roppant külömbség van a lakosság ruházatában, életmódjában, erkölcsében csak nehány év óta is? Tagadhatjuk-e, hogy e változások ártalmára, vesztére vannak s ha tovább is folytattatnak, előbb-utóbb sülyedésre vezetnek.

A családok tiszta, szenytelen élete, a régi erények gyakorlása, a romlatlan név, a tiszta sziv s józan gondolkozás mig életre nem keltenek minden családot, addig hiába beszélünk a törvénytisztelet, rend, erény s tiszta erkölcsről s addig hiába siránkozunk a társadalom romlottságán.

Családokból áll a társadalom, családokon kell kezdeni a javitást neveléssel, a törvény szigoru alkalmazásával, a fényüzés, a pazarlás megszüntetésével,— igy lassankint ujra épül a társadalom is; hanem mig romlott egyesek és családok lesznek, addig romlott lesz maga a társadalom is.

Merész kézzel, törhetlen akarattal kell hozzáfogni az orvosláshoz; ha erősen akarjuk, akkor mindennek sikerülnie kell.

Legyünk tehát erősek, bátoritsuk egymást, vessük meg a fényüzőket, a könnyelmüket, a pazarlókat, a henyéket, a dobzódókat; mentsük meg a hanyatló erkölcsöket s akkor nem lesz társadalmi kór!

BELFÖLD.

A főrendiház tegnap d. e. ülést tartván, hozzájárult azon intézkedésekhez, melyeket a képviselőház a Baross temetése ügyében tett. A főrendiház szintén jegyzőkönyvileg örökiti meg részvétét, a gyászoló családhoz részvétiratot intéz, a ravatalra koszorut helyez s a temetésen képviselteti magát. A főváros tegnapi rendkivüli közgyülése hasonló intézkedéseket tett.

Honvédemlék leleplezése Kecskeméten. A szabadságharczban elesett kecskeméti harczosok emlékére felállitandó tábla leleplezése e hó 21-ik napján fog megtartatni. E napon d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban requiem lesz, azután az emléktáblát leplezik le. Az ünnepély programmját a kiküldött rendező bizottság fogja megállapitani és szétküldeni.

Baross utódja. Az egész ország, tekintet nélkül társadalmi és pártállásra, a Baross elvesztése által szenvedett csapás sulya alatt áll. Ennek daczára megköveteli az élet a maga jogát. A kereskedelmi tárcza közéletünkben és gazdaságunkban oly nagy tért foglal el, hogy az soká állandó vezető nélkül nem maradhat. Tehát máris foglalkozik mindenki az utód kérdésével s pedig annál inkább, minthogy W e k e r l e pénzügyminisztrr, a ki ideiglenesen a vezetéssel megbizatott, saját ressortja ügyei által annyira tul van halmozva teendőkkel, hogy alig lesz képes még egy másik tárcza vezetésével foglalkozni. Képviselői és egyéb körökben közéletünk több ismert egyéniségének nevét emlegetik Baross utódául. Leginkább T i s z a István képviselő és L á n g Lajos pénzügyi államtitkár nevét hangoztatják s az utóbbinak jelöltsége annál több valószinüséggel bir, minthogy a kereskedelmi tárczánál a közel jövőben a kereskedelmi-politikai kérdéseken kivül számos és fontos pénzügyi kérdést fog felmerülni és előtérbe nyomulni.

Püspöki értekezlet. A herczegprimás elnöklete alatt kedden délelőtt 10 órától délutáni 2 óráig püspöki értekezlet volt a primási palotában, melyen Dessewffy és Meszlényin kivül. — kik bérmauton vannak — az egész püspöki kar részt vett. Az értekezleten csakis megjelöltettek azon kérdések, melyek megvitatandók lesznek és kiküldettek az egyes szakbizottságok, melyek hivatva lesznek az egyes kérdéseket előkésziteni. Ha a bizottságok elkészültek munkálataikkal, azokat véleményes jelentéseikkel együtt a plenum elé terjesztendik, mely azok iránt véglegesen dönteni lesz hivatva.

A budapesti tüzoltók jubileuma. Széchenyi Ödön pasa harmincz év előtt alapitotta meg a budapesti önkéntes tüzoltó testületet, mély jövő hónapban jubileumot ünnepel és ekkor Széchenyinek diszes emléktárgyat küldenek Konstantinápolyba.

KÜLFÖLD.

Very meghalt! Párisból sürgönyönyözik, hogy Very vendéglős, a kinek korcsmájában Ravacholt elfogták, hétfőn éjjel, röviddel éjfélután meghalt. — A szerencsétlen vendéglős tudvalevőleg mikor korcsmáját Ravachol megbosszulói fetrobbantották, sulyosan megsebesült. Kétszer is végeztek rajta mütétet; először lábát amputálták, másodszor pedig a szemét vették ki. De mindhiába, az operációk már nem használtak s Very részint a tul sok vérvesztés, részint a fellépő vérmérgezés következtében kiszenvedett.

Merénylet mindenfelé. A ruszcsuki bombalelet következtében tizenkét embert fogtak el. A merénylet — mint az a talált levelekből kiviláglik — főleg, ha nem is teljesen, a szultán ellen volt intézve. Az elfogottak többnyire románok; az, hogy bolgár tisztek is részt vettek volna az összeesküvésben, nem bizonyos. Valószinü, hogy Doncsev müszaki tiszt, a ki a bombákat fölülvizsgálta, csak szakértői működéséért kapta a fizetést, a nélkül, hogy az összeesküvés czélját ismerte volna.

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

A barát.

— Baumbach. —

Egy klastrom áll a völgy ölében,
Romokká roskadt régiség,
Madár dalolgat most, hol egykor
Khórusok zengtek és misék.
A óra nem ébreszt fel senkit,
A szerzetesek halva mind;
Sirjukra zizegő rekettye
Boritja fényes galyait.

E klastromban, valaha, régen,
Egy fiatal, szép páter élt;
A hány menyecske — mind dicsérte
S áldotta — kegyes jó szivét.
Hálából vittek néki kappant,
Tojást, szalonnát, meg libát,
Hivő volt valamennyi — mégis
A majorosné legkivált.

S hogy egyszer a menyecske férje
Bucsura messze földre ment:
A páter a klastrom faláról
Éjjel — aláereszkedett.
A major ablakába' mécsfény,
Körötte csöndes, halk magány,
Csak szive vad verése hangzott
Keresztül a barátcsuhán

Igy ment a hallgatag mezőn át
S elérte már az ut felét.
De most — megborzong tonzurája
És nem tud lépni semmikép —
Sem hátra, sem előre többé —
Csak remeg — aztán leragad
S az égi büntetéstől sujtva
Ott áll — egy massziv kődarab.

A klastromvölgy e kőbarátja
Még most is ott áll gyászhelyén,
Árnyas ligetek sürüjében,
Saját sírszobrául, szegény.
S biz isten, jó, hogy ily csodákkal
A kegyes ég már fölhagyott,
Mert országszerte mást se látnánk,
Mint csupa kövé vált papot!

Endrődi Sándor.

Meghalt a kis leány.

— Igaz történet. —

Othellót adták. Az előadás álmosan indult. A bekormozott Othelló nagy akadozások között mondta el hires védőbeszédét, a sugót jobban hallottuk, mint a szereplőket. A második felvonás vége felé azonban, mintha egy pillanatra a müvészet szelleme lebegett volna végig fölöttünk. Mély csend támad, a szinpadon Jago vad kétségbeesése, pokoli gyülölete, ideges fájdalma, csalfa eszének hatalma fagyos erejü müvészi biztonsággal bugott fel.

Tapsban tört ki a tömeg, s egy pillanatra ámulva néztem a lezuhanó függönyre. Mi volt ez? Dénes Pista volt ez? Honnan veszi ez az ember ezeket a vad, de igaz hangokat, ezt a hatalmas, — de tőle szokatlan müvészi erőt?

Rohantam a szinpadra. Ott állott a szinpad mögötti kis udvar platánfája előtt s áthatót tekintetét belemeritette a kietlen sötétbe. Kézszoritásomra hörgő hangon susogta:

— Nagy beteg a kis leányom . . .

Lelkének kinos fájdalmát hallottuk tehát. Mindent megértettem. Jago gyülöletében a szive szólalt meg. A szive, vesztett ifjusága, hossszu küzdelme, bugó bánata, apai kinja, egész életének egyetlen nagy öröme, nagy örömének, kis leányának lelkét kinzó betegsége. Pista élete nem volt viszontagságos, de a szive nagy szenvedelmeken ment át.

Kegyelem-kenyéren, nehéz brugón nevekedett fel, hordta a Szent József tápintézet utált egyenruháját, kopottas százrétüjét, a csákót, hosszu nyolcz esztendeig. Az utolsó napokban látta meg Mariskáját. A fásult sziv lobbot vetett. Az ujvárosi templom előtt urnapi körmenetre indultak. Fényes nyári reggel volt, — a csákót rég levették már. A harangzugás, a tömjén felszálló kékes füstje, a szent zászló lobogása, a földre szórt gyep, a hullámzó tömeg összefutott szemeik előtt. Ott állottak a templom előtti tér baloldalán, hátuk megett a diszőrséggel, előttük baldachint vivő kispapság. A jobboldalon a fehér apáczák alkottak sorfalat. A nap csillogó sugárözönben ömlött a leánykák fehér ruhájára s ezer szinben ragyogtatta fel a piczi rózsaszirmos kosarakat. Ekkor látta meg először Mariskát. Ott állott a sorban ő is s kövér kis kezéhez puhán simult oda kosara.

A fiu szinész lett, a leány követte. Árva leány volt, nővérei a világukat élték. — Könyörületes szivü, szegény nagynénje neveltette.

Mielőtt elengedte volna, — megáldotta a leányt s beszélni kezdett neki az apjáról.

— Látod, Mariskám, amott azt a nagy házat, a kis hid mellett? Az az apádé volt. Mikor meghalt, mert megharagudott a testvéreidre, kizárt benneteket az örökségből, a városnak hagyta mindenét. Nővéreid perlekednek, évek óta, de hasztalan. A városon nem fognak ki!

Mit törődtek ők a házzal, a várossal, az örökséggel!

Az egész világ az övék volt.

Jöttek aztán a megpróbáltatások évei. Pista tanult, ha küzdve is s boldog volt csöndes otthonában. Egyre emelkedett, de a tehetsége nehezen bontakozott ki s a kinos napokat váltotta fel a jóllét. Mariska kebelén mindent feledett s kis leányának gyügyögése kiölte kebléből a kétség gyötrelmeit.

— Nagy beteg a kis leányom . . .

A festékes arczon végig pereg egy könny.

— Várom a szerephordó gyerkőczöt. — Hazaküldtem hirért. Milyen lassan jár az a kölyök!

Jelenetre csengettek.

Fejében kóválygott a gondolatok, szivét kinozta a kétség pokla, s hangjának metsző szarkazmusa velőkig hatott. A taps, mely visszaszólitá a lámpák elé, kinozta.

Az a gyerkőcz egyre késik.

Izgatottsága nőttön-nőtt. Hátha meghalt az a kis leány? Csak neki nem akarják megizenni? Nehéz, kinos verejtékcseppek ültek ki homlokára. Szivének gyötrelmei valószerüvé varázsolták játékát, s gyilkoló dühe, szakgatott fölkiáltásai bámulatos hüséggel rajzolták Jagó lelkét, gőgjét, gyülölségét.

A gyerkőcz megjött.

Feneketlen szomjjal leste ajkairól a szót:

— A kis Pepi jobban van, ő nagysága küldi ezt a levelet. Most jött este felé.

Fölszakitá. Ránézett — mereven. Megmegtörülte szemeit, hogy jól lásson. Szive hevesen dobogott, — sápadtan nyujtá felém a papirt. A kuria végzése volt. Husz-ezer forintnyi köteles rész kiadását határozta el a legfelsőbb biróság.

— Huszezer forint . . .

Az utolsó jelenetre csengettek. Alig hangzottak el a végső szavak, ugy a hogy volt, rohant haza.

Ajkain lebegett a hir:

— Asszony, husz ezer forint . . .

Császár és gránátos. Berlinből irják a következő jellemző hirt: A harmadik testőrezred szemléjén a császár az arczvonal elé szólitotta Lück gránátost, a ki nemrég őrségen állva, egy embert agyonlőtt, a másikat pedig sulyosan megsebesitette. A császár a következő beszédet intézte hozzá: »Lück őrvezető! Az őrségen való helyes viselkedésednek elismeréséül ezennel őrvezetővé nevezlek ki. Reménylem, hogy ezután is bátorsággal és elszántsággal fogsz viselkedni és az ezrednek mindig becsületére fogsz válni. — Ennek reményében ezennel kezet nyujtok neked!« E szavak után erőteljesen kezet szoritott vele. Lück pedig visszalépett a sorba.

A megmérgezett pétervári főkapitány. Pétervárról jelentik: Gresser rendőrfőnök reménytelen állapotban fekszik. Állitólag egy a nihilistákhoz tartozó titkos rendőr mérgezte meg.

Az uj olasz kormány. Róma, május 10. Az uj minisztérium megalakitásával Giolitti bizatott meg. Hir szerint az uj kabinet következőkép alakult meg: Giolitti: elnökség és belügy; Blancz: külügy; Ellena: kincstári ügy; Sonnino: pénzügy; Lacava: közmunka; Marchiori: postaügy vagy földmivelés; Bonacci: igazságügy; Martini: közoktatási ügy; Marselli: hadügy. — Hir szerint Rudini, Nicotard, Grimaldi és Zanardelli azt tanácsolták a királynak, hogy Crispit hivja meg, minthogy még mindig ő az ellenzéknek elismert vezére.

Tallózás.

(Az igazságtalan halál. — A nemzeti kaszinó. — Gyászlobogók. — Baross és az osztrák lapok. — Temetés Illaván. —)

A halál nagyon igazságtalan. Olyan, mint a tavaszi fagy, mely nem a kórót és dudvát, hanem a rét és kert legszebb virágait, a gyümölcstermelő ág bimbóit hervasztja el. A halál is többnyire első sorban azok életét oltja ki, a kiket százak, ezrek és milliók siratnak, mig azokét, kikért nem öltene gyászt a sokaság, megkiméli.

Ime, most is a legnépszerübb, a legtevékenyebb miniszterünket ragadta el. Nem óhajtjuk senkinek a halálát, de ha már a minisztérium tagjai közül valakinek megkellett halni: miért volt éppen Baross az, kit legjobban szerettünk? Hisz vannak a miniszteriumnak olyan tagjai is, kiket kevésbé sajnáltunk volna!

*

A Baross halála napján mindenki gyászolt, csak a budapesti kaszinó — mulatott, mely éppen a Baross halála napján rendezett bált.

Az isten megbánta, hogy embert teremtett, mely nélkül bátran föntállhatna a világmindenség, — a nagy Széchenyi is, ha föltámadna halottaiból, megbánná, hogy a nemzeti kaszinót megalkotta!

*

A nemzeti kaszinó még csak gyászlobogót se tüzött ki a Baross halálának hirére Azt mondják, hogy erre nem is volt kötelezve a nemzeti kaszinó, mert Baross Gábor nem tartozott ennek tagjai közé.

Silány védelem. Hiszen Baross a debreczeni kaszinónak se volt tagja, se a debreczeni függetlenségi körnek, ezek mégis kitüzték a gyászlobogót!

*

Hogy Barossban mit vesztettünk, azt leginkább megtudhatjuk az osztrák lapokból, melyeknek hangjából kitetszik a titkos káröröm, hogy az önző osztrák anyagi érdekek ismét előtérbe tolulhatnak, mert nincs meg többé Magyarországnak az a férfia, a ki ezen érdekeket visszaverje.

Több osztrák lap kiméletlen hangon ir Barossról s chauvinista magyarnak tüntetik föl őt.

Bár többi miniszterein is chauvinisták lennének, akkor jajveszékelnének még csak az osztrákok!

*

Barosst Illaván helyezik örök nyugalomra. Azon Illaván, melynek összes nevezetességét eddig a fegyencz-telep képezte.

Illaván se igen temettek még ilyen becsületes embert!

Sarló.

Hajduvármegye közgyülése.

Debreczen, május 12.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt — gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt — rendes közgyülést tartott, mely közepesen volt látogatva.

Gróf Degenfeld József főispán üdvözölvén a megjelent bizottsági tagokat, inditványozza, hogy ő felsége megkoronáztatásának 25-ik évfordulójára, mely junius hó 8-án ünnepeltetik meg, a vármegye közönsége 10 tagból álló küldöttséget menesszen s hódoló föliratot intézzen. Az inditvány általános helyeslessel elfogadtatik.

Jelenti továbbá a főispán, hogy Rásó Gyula alispán f. évi junius havában éri meg közszolgálatának 25-ik évfordulóját. — Előbb Szabolcs- utóbb Hajduvármegyében szolgálta a közigazgatást. Akiknek ezen idő alatt alkalmuk volt vele érintkezni, méltánylással és elismeréssel lehetnek müködése iránt. Az elismerés a legmagasabb helyen se maradt el, a mennyiben ő felsége Rásó Gyula alispánnak a királyi tanácsosi czimet adományozta. A főispán ezen megérdemelt kitüntetéshez, a közgyülés nevében, szerencsét kiván tisztelt barátjának, Rásó Gyula alispánnak. (Éljenzés.)

Ezen örvendetes jelentések után a főispán fájdalommal jelenti Baross Gábor kereskedelmi miniszter halálát, — kiben — ugymond — az öntudatos magyar vasuti politika megteremtőjét vesztettük el. Barossnak a közgazdasági téren feledhetetlen érdemei vannak, méltó arra, hogy neve sokáig fönt maradjon. Inditványozza, hogy az összminisztériumhoz intézendő feliratban adjon a vármegye közönsége a nagy veszteség feletti fájdalmának és részvétének kifejezést. Elfogadtatik.

Rásó Gyula alispán a főispán által tolmácsolt üdvözlésre kijelenti, hogy midőn ő a legfelsőbb kitüntetést megkapta, tudta, hogy abban a vármegye tisztikarának és törvényhatósági bizottságának legnagyobb része van. A tisztikar és törvényhatósági bizottság jó akarata nélkül sikert nem lehetett volna elérni. A siker tehát nem annyira az ő, mint a törvényhatósági bizottság és a munkás tisztikar érdeme. Köszönetet mond mindkét tényezőnek az eddigi támogatásért s kéri őket, hogy továbbra is tartsák meg őt jó indulatukban. (Éljenzés.)

A koronázási jubileumra — a főispán vezetése alatt — Hajduvármegye részéről a következő küldöttségi tagok mennek fel: Rásó Gyula alispán, Szőllőssy János t. ügyész, Veszprémy Zoltán és Kovács Gyula aljegyzők, Somossy Béla h.-böszörményi polgármester, továbbá gf. Zichy Géza, Forrai Henrik, Fogthüy János, Baranyai Albert és Gáthi Tóth Mihály bizottsági tagok.

Rásó Gyula alispán inditványozza, hogy ft. Kiss Áron püspök beigtatásán Hajduvármegye közönsége küldöttség által képviseltesse magát, mely küldöttség a ft. püspök urat a beigtatás után üdvözölje. A küldöttség — a főispán vezetése alatt — álland a megyei tisztikarból, továbbá mindazon bizottsági tagokból, kik a beigtatás napján, f. hó 17-én, Debreczenben időznek. A küldöttség tagjai az ünnepély napján d. e. 9 órakor a vármegyei székház nagytermében gyülnek össze s onnan indulnak a templomba.

*

Következik a közgyülés tulajdonképeni tárgysorozata, melyek közt alig volt olyan tárgy, mely általánosabb érdeklődésre tarthatna igényt. A tárgysorozat legtöbb pontja egyszerü jelentésekből állott, melyek többnyire minden megjegyzés nélkül tudomásul vétettek.

Az alispáni jelentés Hajduvármegye 1891 évi állapotáról, mely nyomtatásban szétosztatott, felolvasottnak tekintetik s tudomásul vétetik. Uzonyi Péter csak azt kifogásolja, hogy a h.-böszörményi közmunkaváltságról vezetett számadás az alispáni jelentésben nem egyezik azon számadással,, mely H.-Böszörményben vezettetik. Rásó Gyula alispán a kifogásra megnyugtató nyilatkozatot tesz.

Az alispáni időszaki jelentés hosszabban foglalkozik a kabai nagy tüzvészszel. Kabán — e jelentés szerint — leégett 117 lakház és 261 mellék épület. 148 család házi butora és terménye s mmisült meg s sok házi állat elpusztult. A kár 77,000 frt, melyből biztositás által mintegy 17,000 frt van fedezve. Az alispán megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a károsultak nyomora enyhittessék.

E jelentés tudomásul vétele után Lukács Dezső azt kérdezi az alispántól: van e arról tudomása, hogy Hajduvármegye területén egy olyan mérnök dolgozik, a ki sehol nem mutatja be okmányait, hogy mily jogon dolgozik?

Rásó Gyula alispán megvallja, hogy e dologról nincs tudomása, de intézkedni fog, hogy az illető mérnök okmányait bemutassa.

Nábráczky István főszolgabirónak van tudomása e mérnökről, kit legközelebb fel fog szólitani okmányainak bemutatására. Ha muszka mérnök: le fogja tartóztatni. (Derültség.)

Az országos törvénytár szerkesztősége az 1892. évi III.—VIII.—IX. törvényczikkeket megküldi. Kihirdettetnek.

Olvastatik a belügyminiszter leirata, melyben tudatja, hogy a vármegyei katona beszállásolási alapnak jótékony pénztárrá átváltoztatására vonatkozó vármegyei határozatot nem erősiti meg. E szerint a jótékony és hazafias czélokra közelebb feltételesen megszavazott összegeket a tekintetes karok és rendek — visszaszivják, mir, mer hogy nincs piz!

A földmivelésügyi miniszter tudatja, hogy Zachar István helyettes alerdő-felügyelőt alerdőfelügyelővé kinevezte. Tudomásul vétetik.

Rásó Gyula alispán jelenti, hogy a vármegye városai és községei házi pénztáraik bevételének $^1/_4$ %-át örömest fölajánlották azon czélra, hogy a vármegye közgyülési terme számára ő felsége és Bocskay István arczképei lefestessenek. Tudomásul vétetik. Az alispán fölhivatik, hogy az őszi közgyülésre az ügy elöhaladásáról előterjesztést tegyen.

Somogyvármegye közönségének ő felsége megkoronáztatása negyedszázados évfordulójának megünneplése tárgyában a képviselőházhoz és kormányhoz intézett felirata: hasonló szellemü felirattal pártoltatik. Ellenben Trencsénvármegye közönségének felirata az iránt, hogy a pálinka kimérése vasárnapokon korlátoztassék, egyszerüen csak tudomásul vétetett, noha történt, igen helyesen, olyan inditvány is, hogy hasonló szellemű felirattal pártoltassék.

Végül apróbb ügyek: különféle községi számadások és felebbezések tárgyaltattak, ezzel a csendes hangulatu közgyülés véget ért.

Határidő-naptár.

Május 12. Hajduvármegye közgyülése.
Május 12. Dalestély az »Arany Bika«-ban.
Május 14. Kőmives ifjuság tánczvigalma a Margit-fürdőben.
Május 15. Kiss Áron lelkészi beköszöntője.
Május 17. Egyházkerületi közgyülés kezdete.
Május 17. Kiss Áron püspöki beigtatása.
Május 17. Hittanhallgatók majálisa a nagyerdőn.
Május 21. Jogász-majális a nagyerdei vigadóban.
Május 22. Czipész és csizmadia ifjuság tánczvigalma.
Május 28. A torna-egylet versenye.
Május 28. Az ács ifjuság zászlószentelési ünnepélye.
Junius 8. Koronázási emlékünnepély.
Jun 14. Állat-kiállitás a Hortobágyon.
Junius 24. Érettségi vizsgálatok kezdete a főiskolában.

Ujdonságok.

* **A királyi tanácsos alispán.** Debreczen sz. kir. város polgármestere és Hajduvármegye alispánja közt helyre állittatott a rangbeli különbség, a mennyiben nem régen Rásó Gyula alispán ur is felruháztatott a királyi tanácsosi czimmel. Hajduvármegye mai közgyülésén jelentette be ezen kitüntetést Hajduvármegye főispánja. Kiemelte a főispán, hogy Rásó Gyula alispán 25 esztendőt töltött a közszolgálatban s ezen idő alatt szerzett érdemei elismeréseül kapta a királyi tanácsosi czimet. Eltekintve attól, hogy mi, mint a napról-napra hanyatló demokráczia hivei, a kitüntetéseknek, ez üres czafrangoknak, elvi ellenségei vagyunk, ez alkalomból kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az alispán ur érdemeit, melyekért a a kitüntetést nyerte, csak nagyitó üveg segélyével lehet fölfedezni, (ha csak érdem számba nem vesszük azt, hogy az ellenzéki Hajduvármegye hajdani ellenzéki alispánja is belépett a nemzeti jogokat foszlányonként feladó osztrákpárti táborba s a fő-

---

Az ajtóban dermedve megállottt. Kis leánya kiteritve, felesége keserves zokogással borult lábai elé:

— Meghalt a kis leány!

L. B.

A SIRKERT-ŐR.

— Regény Mátyás király korából. —

Irta: **V. Gaál Karolina.**

(Folytatás).

— Mit? kérdé Géza felugorva s megdöbbenve — tán nem elég az apának, hogy áldozatává lőn komorságának egyetlen leánya vidám kedélye is: ezen felül még szigoru hatalmat is gyakorol felette?! Kegyed fél, Etelka, fél apjától?! Miért fél? Hiszen ha ő maga hallaná szavainkat s látná e jelenetet, még se volna oka kegyedet ezért megszomoritni. Szóljon; tán nem is atyja e mogorva öreg, ki mindent fekete szinben lát! Hol keressek kegyed számára egy kegyesebb lényt, ki életét boldogabbá tegye?

— Ő az én édes apám! — felele Etelka komolyan. Nem vágyakozom nélküle semmi boldogságra ez életben! Egyetlen vágyam volna őt földeritni tudni; ha ezt kivinnem lehetetlen: megadom magamat sorsomnak. Biztat a remény, hogy nem soká tart kinos életem!

E szavai után magasztos tekintetet vetett az égre, Géza felé pedig egy hálás tekintetet; s megfogá Sára kezét: »Menjünk, siessünk, sokkal tovább kimaradtam, mint apámnak igértem!«

S a két hölgy sietve tünt el a bokrok között.

Géza merengve ott állt sokáig. Midőn magához tért, néma csend uralkodott a táj felett; a nap utolsó sugarai bucsut vettek a hegyek tetejétől: mig másfelől a teli hold fény-árt kezde lövelni. Az ifju fájdalmas érzettel távozék a romok közül.

XXXVII.

A mint a paplakba érkezett, már váraték az estebéddel. Vékony gyertya világánál olvasgatott az öreg pap; s azonnal fölkelt Géza beléptekor.

— Bocsánat, hogy oly sokáig késtem, tisztelendő atyám! monda Géza, szomoruan helyet véve az asztalnál, hol igen kevés étket vett magához, és szótalan tekintgetett a körötte lévő tárgyakra.

— Azóta igen különös eset adta elő magát nálam — kezdé a pap — csak az imént volt nálam a tiszttartó; rám nézve igen kellemetlen megbizásával egészen elkedvetlenitett.

— Hogyan? Gáspár a tiszttartó?! Mit akar önnel?

— Násznagyul szólita fel, hogy leányt kérjek számára!

— Leányt? Azt jól teszi, ha nősül; mert beteges nővére nem nagy rendet tart házánál.

— Nővérét eltemettük már; bevégzé élte pályáját. Azért a fiatal ember nősülni akar.

— S önt szólitá fel?

— Hogy számára a sirkert-őr leányát kérjem meg nőül, mivel a kis család ismerőse vagyok.

— A sirkert-őr leányát? kérdé Géza, kiejtvén kezéből a falat kenyeret, mit szájához akart vinni.

— Igen; mert az ifjunak alkalma volt e leánykát megismerni. Ajánlja egyszersmind, hogy mihelyt Etelkát lakába viszi, az öreg atyját is oda hivja, s egész tiszteletben tartja.

— Tán már némi biztatást nyert a leánykától? kérdé Géza; mialatt tányérján evő-szközeivel motozott, s remegő ujjaiból ismét kihullatá azokat.

— Oh, nem! mosolyogva szólt a pap. Ki ugy ismeri azon két egyéniséget, mint én, meggyőződhet róla, hogy Etelkát senki e tájon, annál inkább egy Gáspár tiszttartó el nem nyerheti.

— Hogyan? — kérdé derültebb arczczal Géza — tehát valóban igaz gyanitásom: az öreg és leánya förangu?

— Igen! felele a pap. Géza szemei örömtől villogtak.

— De a tiszttartónak, sem másnak nagyságodon kivül, nem szabad ezt tudni.

— Ám legyen! De a tiszttartó nem fog nyugodni, mig bizonyost nem tud!

— Oh igen, pedig sajnálom még csak a tárgy előhozásával is a sirkert-őrt megzavarni.

— Hadd menjen a tiszttartó maga!

— Azt nem engedem! Sokkal kellemetlenebb jelenet volna ő ott, mint az én nyilvánitásom e tárgyban.

— Engedje nekem a násznagyságot, tisztelendő atyám; monda Géza, fölkelve az asztaltól — engedje, hogy ezennel elmehessek a sirkerti lakba; én fogom tiszttartóm számára a hölgyet megkérni. Engedje e kis család körét, szellemét tanulmányoznom!

— Nagyságos uram! ezelőtt két hóval megigéré nagyságod, hogy e kis családról egészen feledkezni fog.

— Igaz, de nem tarthatám meg igéretemet, mert szivemnek nem parancsolhatok. — Etelkát első látás óta szeretem... Ön bámulni látszatik? Mi rendkivüli van heves fellobbanásomban, s mi kétséges abban, hogy én Etelkát boldogithatom?! Eddig is hivém, hogy az öregnek titkai vannak, Etelkában az urhölgyet rég fölismerém!... Most, midőn ön is fölfedezé, a mit tökéletesen tudni vágytam: többé mi sem tartóztathat, hogy Etelka szerelme megnyerésén ne iparkodjam.

— Nagyságos uram! — felele busan a pap — nem jóslok önnek e szándokára szerencsét..... Bár ő kellemes és szép hölgy, de nem felelhet meg egy ily férj és lovag igényeinek, mint ön. A szegény szenvedőt keserü mult buval emészti, soha többé vidámság nem tér lelkéhez. Midőn oly sokat szenvedtünk, megtörik a sziv, s bár elérje leghőbb vágyai teljesültét, többé nem képes élvezni. Hagyjon fel nagyságod e tervével!

— Igy tehát egyszerre két kosarat oszt ön, Etelka tudtán kivül?! kérdé Géza. Hátha Etelka sem néz gazdagságot; csupán szellemre tekint. Tán ő biztatta már a tiszttartót?

— Ah, nem! nem! az lehetetlen!

— Engedjen tehát leánykérésre mennem, mint a tiszttartó násznagyát. Jöjjön ön is velem, legyen tanuja a jelenetnek.

— Uram! — monda remegve a pap — oly komoly családnál ne jelenjünk meg vidám arczczal, mert a szenvedő kebel még inkább elkeseredik, ha vidor lény közelében találja magát.

— Hát vidor vagyok én? kérdé Géza, s a pap elibe állva, rászegezé komoly tekintetét. Jön ön velem, vagy nem? Én megyek!

— De ne szóljon leánykérésről, nagyságos ur! Kérem az égre!

— Akkor mi ürügygyel lépjek én a kis lakba?

— Ah! sohajtott a pap — milyen a fiatal kebel! Várjon nagyságod; csak még ma ne menjen oda! Holnap mindent meg tudok jobban mondani. Az éjjel meggondolom!

— Meggondolja ön?! Tehát mije ön a kis családnak, hogy ön nélkül senki sem közelithet a sirkert-őrhöz s leányához?

— Barátja vagyok! felele a pap — és felelős saját lelkiismeretemnek az ő nyugalmukért.

— Legyen tehát. Nem egy éjet, sőt több napot hagyok önnek gondolkodni! De én nem igérhetem, hogyha a hölgygyel találkozom, ne emlitsem előtte, hogy az ő boldogitásán fogok iparkodni. Lássa ön, én csaknem fogadást tettem, hogy nősülni nem fogok; mert Hegyesváry átkai tán fejem fölött zugnak viharként: de ha egy szegény szenvedő családot teendek házasságom által boldoggá; ha tagjait a kétségbeesésből kiragadom: tán nem nehezül rám a balsors; tán átok helyett áldás kisérend pályámon.

(Folyt köv.)

ispánnal kezet fogva müködött, hála istennek, hogy hiába müködött, a hajduvármegyei ellenzék kiirtásán), ellenben a kormányzata alatt elkövetett hibák annál élesebb és bántóbb körvonalokban domborodnak ki. — Nem akarjuk most e hibák részletes felsorolásával a tért és a drága időt igénybe venni, hanem csak röviden, ismételten rámutatunk — a hajduvárosok pusztulására! Az alispán ur kormányzata alatt ugyanis a hajdu-városok közül Dorog és Hadház városi jellegüket már elvesztették, s követni készül ezeknek példáját H.-Szoboszló is. Az alispán ur, mint annak idejében kifejtettük, nem tett meg minden lehetőt e városok megmentésére, sőt előmozditotta, hogy azok a falu szinvonalára sülyedjenek alá; miután pedig a városok pusztulása a magyar nemzet gyengülését, a magyar nemzet-test egy-egy erős tagjának megbénulását jelenti: természetesnek fogja találni mindenki, hogy mi az alispán ur érdemei előtt föltétlenül nem hajlunk meg s nem tudunk az alispán ur királyi tanácsosi rangjához gratulálni! (K. B.)

* **Kiss Áron püspök utódja Porcsalmán.** Porcsalmai ev. ref. lelkészszé, a debreczeni lelkészszé választott Kiss Áron püspök helyébe, Adorján Zoltán porcsalmai ev. ref. segédlelkész választatott.

* **Dalestély.** A debreczeni dalegylet 1892-ik évi május hó 12-én, azaz ma csütörtökön, az »Arany Bika« disztermében, Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közremüködése mellett zártkörü dal- és zeneestélyt rendez, a következő müsorral: 1. Ha meghalok . . . Simonffytól. 2. Bárd, Silchertől. 3. Nem hallottam . . . Zimaytól. 4. Mit daloltok? Therntől. 5. Népdalok, zenekisérettel, előadja Rácz Bertalan ur. 6. Muzsikálnak, harangoznak . . . . Lányitól. Belépti-dij személyenként 1 forint; család-jegy 3 személyre 2 forint. Kezdete este fél 9 órakor. Egyleti, alapitó- és pártoló-tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy három személyre érvényes, a család többi tagja a belépti-dij felét, vagyis személyenként 50 krt fizet. Alapitó- és pártoló tagsági aláirást a pénztár a dalestélyen elfogad.

* **Baross Gábor ravatalára** tegnap helyezte el a debr. ker. akad. diszes, a maga egyszerüségében impozáns koszoruját dr. Bayer Ferencz a ker. akad. igazgatója. A két méter magas gyönyörü koszoru babérlevelekből van készitve, közepén pedig remek pálmalevéllel dekorálva. Kék selyem szalagján a következő felirat van: »A debreczeni kereskedelmi akadémia kegyelete jeléül.« A remek koszorut a ker. akad. igazgatója, Bayer Ferencz személyesen vitte fel tegnap reggel Budapestre.

* **Eljegyzés.** Medveczky Oresztes temesvármegyei aljegyző, ki Debreczenben az igazságügy szolgálatában állott, de innen eltávozva átlépett a közigazgatás szolgálatába, Debreczenben eljegyezte Ferenczy Margit kisasszonyt, Ferenczy Aladár nyug. pénzügyi titkár leányát.

* **A debr. keresk. akadémia** internatusának önképző köre következő pályamunkákat tüzte ki. 1. Az irodalom köréből: Petőfi jellemzése. 2. A történelemből: a nagy franczia forradalom. Ezenkivül egy komoly és egy vig szavalatra is pályázatot hirdet. Mindenikre egy egy magy. aranyat tüzött ki. Ugy a pályamüvek, mint a szavalatok megbirálására az önképzőkör elnökei: Csia Kálmán és Harsányi Sándor urak kérettek fel.

* **A hortobágyi kiállitás.** A hortobágyi kiállitás, illetve a debreczeni gazdasági egyesület vendég-elhelyező bizottsága holnap d. u. 4-órakor a városháza kis termében ülést tart, melyre a tagok ez uton is meghivatnak.

* **Hiába.** Finom batisztjével letörülte a sikos pengéről a pár eleven vércseppet.

A sebesültet éppen kapaczitálni akarta a doktor, hogy »varrni kell.«

Ajkbigyesztve vágta vissza:

— Hiszen csak gombostü kaparás az egész — s becsavarta jobb karján a piros csikos hust.

A másik már a kabátjába bujt.

Őszinte melegséggel nézett az ellenfelére:

— Sajnállak pajtás, nem volt érdemes.

— Mit nem volt érdemes; ezer mordály, birom még a kardot, ujra kezdjük urak! Bandage nélkül, életre-halálra! an avant! Védje magát, mert megölöm.

— Ne izélj Gyuri, hiszen jól teszed, ha a feleségedért kardoskodol, de igazán mondom — s egészen elborult becsületes ábrázatja — nem én voltam az első!

* **A dohánybeváltó tisztviselők** is folyamodtak az országgyüléshez, panaszkodván az elbánás ellen, melyben a fizetésjavitásról szóló törvényjavaslat részesiti őket. Sérelmesnek mondják a folyamodványban, hogy a törvényjavaslat a dohánybeváltó tisztviselőket rangban és fizetésben a gyári, sőt eladási tisztviselők után helyezi. A dohánybeváltási felügyelőket a VIII-ik rangosztályba, holott a gyári igazgatókat a VII-ik osztályba sorozza, pedig emezeknek exponált helyzetük van a vidéken, a dohánygyári igazgatóknak pedig nem. Sérelmük továbbá, hogy mig a dohánygyári és dohányeladási tisztviselőknél a legkisebb fizetés 700 frt, illetve 700 forinton kezdődik, addig a dohánybeváltási szakban az csak 500 frt. A dohánygyártási gyakornokok 400 és 500 frt segélydijat kapnak, mig a dohánybeváltási gyakornokok csak 300 frtot. Mind ennek orvoslását kérik.

* **Kivitel Svájczba.** Zürichi főkonzulunk értesitése szerint, a Svájczba bevitt tojás, déli gyümölcs és lószőr küldemények a végből, hogy a szerződés értelmében kedvezményes vámdijtételben részesüljenek, hitelesitett származási bizonyitványokkal látandók el, minek elmulasztása, az egyesekre háromolható károkon kivül, különösen tojás kivitelünknek Olaszországgal szemben Svájczban való térhóditása ellen szolgálhatna ily kedvező körülmény beállta nélkül nehezen legyőzhető akadályul. Debreczen, 1892. május 3. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Apróságok.**

Törvényszék előtt. Biró: Maga ugy látszik nem mond igazat.

Pletykásné (dühösen): Jaj, ha biró ur most a férjem volna!

*

Kocza vadász. Feleség: Megint vadászni mégy?

Kocza vadász: Oda.

Feleség: Hozz valamit! Ha már nem nyulat, hát legalább egy — karpereczet.

*

Ez is dicsekvés. Az én fiam egyike a legszorgalmasabb munkásoknak.

— Hol?

— A fegyházban.

* **Szeszkereskedők figyelmébe.** A svájczi vámigazgatóság intézkedése folytán, mindazon szesztartalmu gyártmányok után, melyek szesztartalma a Tralles-féle alkoholméter szerint nincs megjelölve, a Svájczba való bevitelnél a teljes egyedárusági illeték, vagyis 100 kgronként 80 frank fog beszedetni. Debreczen, 1892. május 3. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Kivitel Romániába.** A cs. és k. közös külügyminiszter közvetett értesitése szerint, a tiszta fonál hulladékokból készült pamutszövetek a Romániába való bevitelnél az eddigi 100 klgrammonkinti 200 frank helyett 100 frank dijtétellel vámkezeltetnek; miről az érdekeltek ezennel értesittetnek. Debreczen, 1892. május 3. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Lapunk mai számához** van mellékelve Szabó Zsigmond helybeli füszer és ásványviz kereskedésének gazdag tartalmu árjegyzéke, melyet ajánlunk olvasóink pártoló figyelmébe.

Hogyan kell karriert csinálni?

Hogyan kell karriert csinálni, ezt a tudományt soha sem lehet minden ágában kikutatni és soha sem lehet megtanulni. Millió utja-módja van, millió körülménytől függ és minden emberre, minden esetre más-más szabály illik. Látunk embereket fent és kérdezzük: »Hogyan kerültek ezek ide?« Ezt kérdezi X. ezt kérdezi Y. és kérdezi mindenki, de nem képes senki feleletet adni. Az élet boaggodalmas és szövevényes utjain valahogyan fölkerültek a magasba s midőn fent vannak, a világ már kész helyzettel áll szemben. Ügyesség volt-e, vagy szerencse, vagy mindakettő, a mi őket a magasba vitte? Csak drámairók, költők, kik az emberi élet rejtélyeit kutatják, képesek ily személyeket pályájukon végig kisérni s megmutatni az okokat s eszközöket, melyek segélyével az illetők magasba jutottak s mely okok és eszközök a társadalom előtt ismeretlenek.

Viszont látunk embereket szemünk előtt haladni, törni fölfelé. Minden göröngy utjukba vetődik, minden legkisebb pozicziót nagy harczok árán vivnak ki. Szemünk láttára fejlődnek, izmosodnak, tisztulnak. Mindenfelől megtámadtatva, csak erősbödnek. Nyilt harczokban, folytonos elemi tusákban futják meg pályájukat. S a golyó nem találja őket. Orvkezeknek nem esnek áldozatul. Törbe nem esnek. Ezer apró és nagy fondorlat szövődik körülöttük. Látják s még sem veszik észre. Csak haladnak előre. S midőn végre elérték a czélt, kérdezzük: »Hogyan voltak képesek ide jutni?« És kérdezi X. és kérdezi Y. és kérdezi mindenki és nem képes senki feleletet adni arra, mi védte meg, mi tartotta fenn a harczok nyilt hőseit.

Az iskolák bizonyos mennyiségü ismeretekkel látják el az ifjuságot. Ezenkivül a nemes életmorál bölcs axiomáival telitik a memóriát. »Lassan járj, tovább ersz.« »Ki korán kel, aranyat lel.« A ki másnak vermet ás, maga esik bele« stb. — Szép aranymondások, melyek mind egy-egy életpálya leszürődött igazságaként megmaradnak az ifjuság emlékezetében s mint a többi ismeretek, szépen elhelyeztetnek az emlékezet poros padlas-zugaiba. Nem élnek a lélekben, nem képviselnek mozgató erőt. S csakhamar rájön az ifju, hogy azok az ismeretek, — az egyetlen tőke, melyet szerzett, — az életben nem elegendők, sőt gyakran fölöslegesek. Ha nem is gátolják pályáján, mindenesetre azok nélkül is megélhet.

Egy tudományra lenne szüksége, de arra senki sem tanitotta Hogyan kell boldogulni az életben, hogyan kell karriert csinálni?

Ne essünk azonban kétségbe a karriert csinálni óhajtók felett. Ha nem is tanitották őket professzorok, ha nem is magolták vaskos könyvekből, rájönnek maguktól a szükséges utakra és módokra. A jóságos természet gondoskodott arról, hogy mindenki a maga fegyvereivel birjon. A gyávák maguktól fognak rájönni arra, hogy hizelegni kell, — a ravaszok minden oktatás nélkül fondorkodni fognak, — az erősek bölcs utmutatások nélkül is bátran a sikra állanak s a lánglelkűek minden agy-preparálás hiányában is lelkesülni és rajongni fognak. Olyan szépen rá jön mindenki arra, hogy milyen utra kell neki mennie, mintha egész ifjukorát a karrier-csinálás tudományának elsajátitásával töltötte volna el!

Irodalom és müvészet.

Stampfel Károly pozsonyi udvari könyvkereskedő kiadásában könnyen érthető, tömör előadásu test- és élettan jelent meg a mult napokban. A mü czime: „Az ember vagy milyen testünk belseje és hogy müködnek szerveink. Szétbontható ábrákkal, dr. Ebenhoech után dr. Lendvay Benő, Pozsonyvármegye főorvosa.« — Az emberi alaknak szétbontható szines ábrázolata ugy van berendezve, hogy a test külső falát visszahajtva, — az izmok kivülről és belülről láthatók és ezek alatt a mellkas és a belek tünnek elő. Eme burkolatnak eltávolitása után a mellkas tartalma látható kivülről és belülről — amely látománynak ujabb eltávolitása után a test hátsó fala, annak izmai és csontjai jelennek meg. — Az ábra szellemes szerkezete és egybeállitása a maga nemében bátran mondható mesterműnek. Az ábrázolatot magyarázó szöveg szintén felette világos és könnyen fölfogható. Mindezt egybevéve bátran állithatjuk, hogy az emberi testnek világosabb,könnyebben átérthető leirását alig ismerjük és igy tekintve a »porhüvelyünk« egybealkotása felöli általános tájékozatlanságot, valóban csakis melegen ajánlhatjuk mindenkinek e jeles müvecskének az 1 frt 20 kr. potomáron való beszerzését (póstán küldve 1 frt 25 kr.) De különös haszonnal forgathatják orvosok, tanárok, tanitók, helyen van az iskolában és az autodidakta is sokat tanulhat belőle.

TÖRVÉNYSZÉK

Angyalcsinálás nagyban. Pétervárról irják a »Pol. Corr.«-nak, hogy a vilnai törvényszék előtt a napokban rettenetes bünpert kezdtek tárgyalni,melyben kilencz asszony gyermekgyilkossági kisérlettel és egy ember bünpártolással van vádolva. Nem kevesebb, mint 175 tanut idéztek be, ezek közül 61 oly gyermek anyja, kiket ezek a bünös asszonyok részint rossz táplálás által, részint kegyetlenkedés folytán vagy egyenesen gyilkossággal elpusztitottak. Igy a vádlottak egy csomó gyermeket meg hagytak fagyni, másokat bódító szerrel elaltatták, ugy hogy többé fel sem ébredtek; vagy ¡agyonitattak, vánkosokkal, vattával megfulasztottak, vagy egyszerüen meg fojtottak. Az elő rendü vádlott Feige Noskina egymaga 25 gyermeket tett el láb alól, a többiek pedig egyenként 18, 15, 4, 3 és 2 gyermeket öltek meg. Ezenkivül ezek a bünös asszonyok, a többnyire tiltott viszonyból származó gyermekeknek anyáit kizsarolták, a mennyiben azzal fenyegetőzvén,hogy leleplezik gyalázatukat, zsaroltak tőlük. Végre a rendőrség ezeknek a rettenetes bünöknek nyomára jött s egyszerre elfogatta a gyermekgyilkosokat, kik közül a a főkolompos Feige Noskina vak, három czinkostársa meghalt a vizsgálati fogságban, mely három évig tartott.

Izgató oláh ujság. A Tribuma czimü hirhedt oláh ujság ellen izgatás czimén sajtópört inditottak. A Tribuna, mely már majdnem megszünt, ugy véli magát föntarthatónak, ha ismét féktelenül izgat a magyar állam ellen. És ezt az utóbbi időben, miután a koronához intézendő sérelmi felirat és küldöttség tárgyában lázit, meg is teszi. Ezért fogják felelősségre vonni.

Különfélék.

* **Öngyilkosság a pálinkás hordóban.** Steiner Ferencz, a temesvári szeszégető és finomitó részvénytársaság raktárosa, sajátos módon vetett véget életének. Beledobta magát egy 18 hektoliter ürtartalmu pálinkáshordóba és abban halálát lelte. Érdekes, hogy mielőtt bement volna a hordóba,előbb levetette kabátját és mellényét. — Hogy mi vitte rá az öngyilkosság elkövetésére, az eddig ismeretlen. — Az utóbbi időben ismételten mondta, hogy megunta az életet és csak a felesége kedveért akar tovább élni. Steiner csinos vagyont hagy hátra és igy öngyilkosságának oka az anyagiakban nem kereshető.

* **Paraszt Midás.** Egy román-kécsai parasztnak fülei mind nagyságra, mind alakra rendkivül hasonlitottak egy odavaló juhász szamaráéihoz. Mixisz Jurics nagyon sok szekaturát állott ki e miatt, mig kibirta állani. Tegnapelőtt azonban végkép elkeseredett és tövén levágta, nem a saját, hanem a szamár füleit. Most már csakugyan ő a legnagyobb füles a faluban.

Századosból napszámos. Aszódon a napokban temették el Pastyák N. 48-as honvédszázadost, ki ott végezte be hányt vetett, szerencsétlen életét. Pastyákot a szabadságharcz kitörése a váczi kispapok szemináriumában érte,a mikor is számosan levetve a reverendát, — beálltak honvédnek. Ezek közt volt Pastyák is, ki aztán végigharczolta ama véres időket s vitézségével felküzdötte magát a századosi rangig. Világos után vissza akart térni az elhagyott papi rendhez,de nem fogadták vissza. Azután megnősült, családja lett, küzdött az élet terheivel, — de ereje, se szerencséje nem volt hozzá. Lassanlassan sülyedt lefelé s most mint vasuti talicskázó munkás halt meg.

Királyi herczegből gróf. II. Oszkár svéd király ifjabbik fia, Bernadotte Oszkár Károly Ágost herczeg tudvalevőleg lemondott fejedelmi jogairól, a mikor nőül vette a polgári családból való Munck Ebbát. A luxemburgi Memorial most egy 1892. ápr. 2-án kelt nagyherczegi kéziratot közöl, a mely a svéd herczeget és nejét, a nagyherczeg, »szeretetének és jóindulatának nyilvánvaló bizonyságául« luxemburgi nemesekké avatja s fölruházza őket a Wisborg gróf és grófné czimével, a mely törvényes utódjaikra is rászáll.

Umbertó király öröksége. Umbertó olasz királyt nem régen az a szerencse érte, hogy egy Landini Marchiani nevü fucecchiói tőzsér egy millió lirát hagyományozott neki. Mikor a király ezt megtudta, mosolyogva igy szólt: »Valahára én is kapok hát valamit. Eddig csak az volt módomban, hogy adjak.«

Szerkesztői üzenet.

Sz. J. urnak, N.-Rábé. Kérésének eleget tettünk.

T. J. urnak, Nagy-Várad. Ha megkapjuk a könyvet, az ismertetés nem marad el.

Dr. H. S. urnak, Miskolcz. Magán-levél megy.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utcza 1702. sz.)

Férfi chiffon ingek
a hirneves Schroll-féle chiffonból
1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr,
GALLÉROK,
kézelők,
NYAKKENDŐK,
harisnyák, keztyük.
Napernyők.
esernyők.
Kész mosó gyermek ruhácskák,
Brassòi posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.
SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.
(8.) 49.—

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapesten (Budán).
Idény: május 1-től szept. 30-ig.
Kiváló gyógyhatással bir:
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos **dr. BRUCK J.** (Vigadó-tér) 1. sz.
Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.
Pontos közlekedés a társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve. — Állomási hely:
Ferencz József-tér,a régi Lloyd-épület közelében.
(174.) 4—10.

Lakás berendezésekhez
szőnyeg, butorszövet,
FÜGGÖNY,
viaszos vászon
Parkett,
lynoleum (parafaszőnyeg,)
nagy
választékban
tetemesen
leszállitott áron
Kunz József és Társa.
czégnél DEBRECZENBEN, kistemplombazár.
(127.) 36—

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin,
vásznak, kész fehérnemüek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalteritők
SZABÓ LAJOS FIAI
czégnél.

(171) Leszállitott árúk az egész idény alatt. 20—

KARDOS LÁSZLÓ
Czegléd-utcza

Ajánlja
legválasztékosabb raktárát,
fehér gyolcs, szinesszélü és egészszenes vászon
ZSEBKENDŐKBŐL,
fehér és szines
czérna-batiszt kendőcskékből
hölgyek és urak használatára.
Különlegesség:
szines szélü
vászon
zsebkendők csinosan himzett betüvel
duczentje 2 frt 80 kr.
(178.) 6.

Rickl József Zelmos
DEBRECZENBEN.

Ajánl
FRANCZIA és MAGYAR
arankamentes luczerna magot,
Steyer lóhere,
BÜKKÖNY,
Oberndorfi répa, — Hiro répa,
Angol- és pázsit-fűmagvakat,
NYÁRI és ŐSZI KÁPOSZTA MAGOT,
(3.) továbbá: 20.—
MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT,
friss töltésü ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi Franzensbadi, **Gieshübli,** Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes és Stefánia forrás, Paradi, Pűlnai, Preblaúi, Pyrmonth, aczél, Screbenai (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Saidschitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserü vizeket. — Továbbá: **lenkencze, olajban tört mindenféle festékeket**
és minden fűszerszakmába tartozó árúkat
a legjutányosabb napi áron.

---

50 év óta sikerrel használtatik.
Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztátalanságokat eltávolit
biztosan az
ESZÉKI
SPITZER KENŐCS
és az
ESZÉKI
Salvator szappan
Védjegy.
valódi minőségben csak a
DIENES J. C.-féle
gyógyszertárban
ESZÉKEN, felsőváros.

1 tégely Spitzer kenőcs	35 kr.
1 üveg » mosóvíz	40 kr.
1 darab Salvator szappan	50 kr.

1 doboz Lyoni rizspor 3 szinben 50 kr. és 1 frt.

Figyelmeztetés.
Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjegygyel el van látva és kéretik a t. cz. közönség csakis **Dienes-féle eszéki kenőt és szappant** kérni és elfogadni.
Főraktár: **Budapesten.**
TÖRÖK JÓZSEF urnál
(188.) **Király-utcza 12.** (5—6.)

BOR-KIVONAT.
Olyan kiválóan egészséges bornak pillanatnyi készitésére ajánlom ezen **jónak bizonnyult** különlegességet, mely a valódi természetes bortól meg nem különböztethető.
2 kilo ára (100 liter borhoz elegendő) 5 frt 50 kr. Használati utasitás ingyen mellékeltetik Jótállok legjobb eredményért és egészséges gyártmányért.

Borszesz-megtakaritást
érhetünk el tul nem szárnyalt **erősitő esszenciámmal,** pálinka erősitéséhez, mely az italnak kellemes, csipős izt kölcsönöz és csak nálam kapható.
Ára 3 frt 50 kr kilónként (600—1000 literhez) használati utasitással együtt.
E különlegességeken kivül mindenféle jóságban felül nem mult **esszenciát** ajánlok **rum, cognac,** finom **likör** st. gyártására. Receptek ingyen mellékeltetnek. Árjegyzék bérmentve.
POLLÁK KÁROLY FÜLÖP,
Esszenczia-különlegességek gyára Prágában.
181. **Szolid megbizottak kerestetnek.** 6—50.

J. LIEBE PÁL gyára: **Drezda.**
Liebe-féle **Sagrada bor,**
Cascara Sagrada esszenczia, nehéz emésztés ellen
(139.) Eredetiben kapható: **Rotschnek**
V. Emil gyógyszertárában Debreczen. II

Urak
(68.) 23—26.

kik nemi gyengeségben szenvednek, hozassák meg a Volta tanár által szerkesztett, minden államban szabadalmazott, önhasználatra alkalmas „**Refector**" nevü galv. elekt. készülékről szóló illusztrált röpiratot. A testen való ártalmatlan hordásáért felelősség vállaltatik. A legtöbb orvos által kipróbálva, ajánlva és rendelve van. — A zsebben kényelmesen hordható röpirat ingyen küldetik (boritékban 10 kros bélyeggel) **Theo Biermanns** elektrotechnikus által, Bécs I. Schulerstrasse 18.

Saját termésü
Villányi piros és fehér bor.

Finom piros bor	25—28—30	frt	hektoliterenként.
Első minőségü	32—34	frt	»
Villányi kiválasztott	45—50	frt	»
Finom fehér bor	25—26	frt	»
Első minőségü	30—32	frt	»
Rizling érett	45—60	frt	»
Finom Schiller-bor	24—26—30	frt	hektoliterenként.

Szállittatik a villányi vasuti állomástól utánvét mellett. A hordó számittatik és a felszámitott ár mellett ugyanaz 2 hónap alatt Villányba bérmentve visszaküldve, visszavétetik. A borok természetessége felől kezesség vállaltatik. Tisztelettel
FÖLDVÁRI PINCZEGAZDASÁGA
VILLÁNYBAN.
(179.) 4—5.

ROBEY & COMP.
GÉPGYÁROSOK
BUDAPEST
IX., Rákos-utcza 5—9.
(a villanyvasut **üllői-uti** végállomásával szemben)
ajánlják:
elismert legjobb és legmunkaképesebb
gőzmozgonyaikat és gőzcséplőgépeiket
az eredetileg általuk alkalmazásba vett **szabadalmazott vaskerettel,** kettős működésü **meghosszabbitott szalmarázókkal** és megnagyobbitott török- és pelyvarázó-rostákkal, továbbá ujabb szerkezetü **szalma-kazal-rakó-gépeket** és más egyébnemü gazdasági gépeiket és eszközeiket a **legjutányosabb árakon** és **kedvező fizetési feltételek** mellett.
(137.) 7—10.
Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Nyomatott a »Debreczen«-nyomdájában, nagyuj-utcza (Konrád-ház) 1892.